

طراح سوالات درس دهم و یازدهم: گوهر موسوی ساداتی ناحیه چهار تبریز

سوالات درس دهم کتاب یازدهم

قلمرو زبانی

۱- معنای واژه های مشخص شده را بنویسید.

۰/۲۵

الف- جزئو که فرات، رشحه ای از یم توست. آسان .. دریا.....

۰/۲۵

ب- ایثارگران سهیم در این حماسه ی سترگ را در خاطره ی خویش خواهیم داشت. آسان بزرگ، عظیم.....

۰/۵

۲- از بین واژه های زیر، الگوی ساخت کدام واژه متفاوت است؟ سخت ... چشمه.....

د- رسته

ج- چشمه

ب- بسته

الف- شکسته

۰/۵

۳- املاي کدام واژه با توجه به معنای آن اشتباه است؟ متوسط ... (عرش).....

د- رشحه: قطره

ج- ارش: آسمان نهم

ب- رسته: زها شده

الف- سترگ: بزرگ

۰/۷۵

۴- واژه های گروه الف را به الگوی مربوط درگروه ب وصل کنید. (یک واژه درگروه الف اضافی است) متوسط

ب

الف

صفت وندی (بن ماضی +ه)

بیج و تاب

اسم وندی - مرکب (بن مضارع + وند + بن مضارع)

بسته

صفت وندی (وند + اسم)

جست و جو

۵- صحیح و غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید. ۰/۷۵

☐	غلط	☐	صحیح
☐	غلط	☐	صحیح
☐	غلط	☐	صحیح

الف- املای واژه ی خطرکننده گان صحیح نوشته شده است .

ب- بین واژه های (چنبر و حلقه) رابطه معنایی مترادف وجود دارد.

ج- بین واژه های (رشحه و یم) رابطه معنایی تضاد وجود ندارد.

۶- در متن زیر واژه هایی که غلط املایی دارند، بیابید و صحیح آن را بنویسید . سخت

«بیست و دوم بهمن در هیأت روزی شکوهمند، آرام آرام از یال کوه های بلند و برف گیر فرود آمد و در محوته آفتابی انقلاب ابدی شد.

اندک اندک جلوه هایی از تقدیر درخشان این نهضت به ملت ما لبخند زد. هلول این صبح روشن را بزرگ می داریم .»

پاسخ : هیئت - محوطه - نهضت - حلول

۱

۷- با توجه به ابیات زیر به سوالات پاسخ دهید. متوسط

«چون سیل زبیح و تاب صحرا می رفت همراه سحر به فتح فردا می رفت

بی تاب نضیر جوشش چشمه دور این رود به جست و جوی دریا می رفت»

الف - املای کدام واژه در شعر بالا غلط است؟ صحیح آن را بنویسید... نظیر

ب- چون در مصراع اول به چه معناست؟ ...مانند و مثل

ج- در مصراع دوم یک صفت و ندی بیابید و بنویسید... همراه

د- آیا بین واژه های چشمه و رود رابطه ی تناسب وجود دارد؟ بله

قلمرو ادبی

۰/۲۵

۱- شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ متوسط ... رباعی

«از چنبر نفس، رسته بودند آنها بت ها همه را شکسته بودند آنها

پرواز شدند و پرگشودند به عرش هر چند که دست بسته بودند آنها»

۲- شعر زیر در قالب رباعی سروده شده است دلیل آن را ذکر کنید؟ متوسط یک: چون از چهار مصراع تشکیل شده و مصراع های اول،

۰/۲۵

دوم و چهارم آن، هم قافیه هستند دوم وزن و آهنگ آن، معادل «لا حول ولا قوه الا بالله است». (ذکر یک دلیل کافی است)

«ای کعبه به داغ ماتمت، نیلی پوش وز تشنگی ات، فرات در جوش و خروش

جز تو که فرات، رشحه ای از یم توست دریا نشنید م که کشد مشک به دوش»

۰/۵

۳- با توجه به مصراع زیر به سوالات پاسخ دهید. متوسط

«وز تشنگی ات، فرات در جوش و خروش»

الف - علت غیر واقعی جوش و خروش فرات چیست؟ تشنگی حضرت عباس

ب- نام آرایه به کار رفته در این مصراع چیست؟ حسن تعلیل

۴- در کدام بیت آرایه حسن تعلیل وجود ندارد؟ متوسط بیت سوم (ج).....

۰/۵

- الف - ای کعبه به داغ ماتمت، نیلی پوش وز تشنگی ات، فرات در جوش و خروش
ب - بید مجنون در تمام عمر، سربالا نکرد حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی
ج - از چنبر نفس، رسته بودند آنها بت ها همه را شکسته بودند آنها

۰/۷۵

۵- جاهای خالی را با کلمات داده شده پر کنید. متوسط

- پرندهگان - خطرکنندگان - برندگان - ستارگان (یک واژه اضافی است)
« رازی که می دانند در بازی خون، می دانند
با بال شکسته پرگشودن، هنراست این را همه می دانند »

۰/۷۵

۶- برای زرد شدن برگ ها در پاییز یک علت خیالی ذکر کنید. متوسط به خاطر ترس از زمستان.....

۷- رباعی زیر را از لحاظ آرایه بررسی کنید و حداقل ۴ آرایه برای آن بنویسید. سخت ۱

- « از چنبر نفس، رسته بودند آنها بت ها همه را شکسته بودند آنها
پرواز شدند و پرگشودند به عرش هر چند که دست بسته بودند آنها »

پاسخ- چنبر نفس: اضافه تشبیهی / بت استعاره از مادیات و خواسته های نفسانی / شکستن بت کنایه از پیروز شدن بر خواسته های نفسانی

دسته بسته ایهام دارد ۱- بی سلاح ۲- بسته بودن دست ها / تلمیح به شهادت ۱۷۵ غواص در جنگ ایران و عراق (۴ مورد کافی است)

۸- یک تشبیه در عبارت زیر بیابید و مشابه، مشابه به وجه شبه آن را بنویسید. متوسط ۱

« مادر سایه ی خورشیدی ترین مرد قرن به بار عام رحمت الهی راه یافتیم. »

پاسخ: بارعام رحمت الهی / رحمت الهی مشبه - بارعام مشبه به / وجه شبه رحمت خداوند شامل همه موجودات است مثل بار عام به همه اجاره حضور می دهند.

قلمرو فکری

۱- معنی و مفهوم اشعار و عبارات زیر را به فارسی روان بنویسید.

۰/۲۵

الف- به بارعام رحمت الهی راه یافتیم. آسان رحمت و مهربانی شامل حال ما شده است .

۰/۵

ب- از چنبر نفس رسته بودند آنها. متوسط از مادیات و هواهای نفسانی که مانند طوق و گردبندی بود رها شده بودند.

۲- در مصراع زیر، منظور شاعر از «راز» چیست؟ آسان منظور شهادت هست . ۵/

« رازی که خطر کنندگان می دانند »

۳- بیت زیر در مورد چه کسی است؟ متوسط حضرت ابوالفضل (ع) ۵/

« ای کعبه به داغ ماتمت نیلی پوش وز تشنگی ات فرات در جوش و خروش »

۴- چه ارتباطی بین ابیات زیر وجود دارد توضیح دهید؟ سخت ۰/۷۵

« بسوزند چوب درختان بی بر سزاخودهمین است مر بی بری »

بید مجنون در تمام عمر، سربالانکرد حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی «

پاسخ: هردوبیت معتقد است نتیجه بی باری و بی حاصلی تباه شدن و شرمندگی است .

۵- نثرزیر را به فارسی روان برگردانید. متوسط ۰/۷۵

«خورشید در جشنی بی غروب برپام جهان ایستاده بود و تولد جمهوری گل محمدی را، کل می کشید.»

پاسخ: خورشید در وسط آسمان می درخشید و برای تولد جمهوری اسلامی، شادمانی می کرد.

۶- با توجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید. متوسط و سخت ۱

«با بال شکسته پرگشودن، هنر است این را همه پرندگان می دانند «

الف - مفهوم بیت بالا بنویسید. با وجود جراحت و ناتوانی دست از تلاش بر نداشتن ارزشمند است .

ب- آیا می توان این بیت را جزء اشعار انقلابی محسوب کرد؟ چرا؟ بله چون محتوای شعر اشاره به فداکاری جانبازان و رزمندگان اسلام در طول هشت سال دفاع مقدس دارد .

۷ - معنی و مفهوم بیت زیر را به نثر روان بنویسید. متوسط ۱

«جز تو که فرات، رشحه ای از یم توست دریا نشنیدم که کشد مشک به دوش «

پاسخ: رود فرات که با آن همه عظمت و بزرگی قطره ای از دریای شجاعت توست غیر از توتابه حال نشنیده ام دریا مشک آبی بردارد.

مفهوم فداکاری حضرت عباس (ع) در رساندن آب برای امام حسین (ع) و باران و فرزندانشان با وجود اینکه فرات در محاصره دشمن بود .

دبیرستان دکتر موحد

طراح گوهر موسوی ساداتی

سوالات چهار گزینه ای درس دهم

قلمرو زبانی

۱- در همه گزینه ها به جزمعنای هردو واژه صحیح است. گزینه ۳

(۱) رشحه، بار، قطره، رخصت (۲) سترگ، چنبر: عظیم، طوق

(۳) رستن، مشک: روییدن، خیک (۴) یم، تابناک: دریا، نورانی

۲- «عرش» به کدام معنی نیست؟ گزینه ۴

(۱) خیمه (۲) آسمان نهم (۳) تخت (۴) آستانه

۳- کدام گزینه، صفت وندی بر اساس الگوی «بن ماضی +ه» است؟ گزینه ۴

(۱) گریه (۲) نمایه (۳) پیرایه (۴) گشوده

۴- در همه ی گزینه ها واژه «وندی - مرکب» وجود دارد به جز گزینه ۱

۱- از چنبر نفس، رسته بودند آنها بت ها همه را شکسته بودند آنها

۲- پرواز شدند و پرگشودند به عرش هر چند که دست بسته بودند آنها

۳- چون سیل زپیچ وتاب صحرا می رفت همراه سحر به فتح فردا می رفت

۴- رازی که خطرکنندگان می دانند دربازی خون، برندگان می دانند

۵- همه گروه کلمات زیر به استثنای فاقد غلط املائی اند. گزینه ۴

۱) پیچ وتاب صحرا- جوشش چشمه -جست وجوی دریا -عرش آسمان ۲) سلمان هراتی - محمد مجاهدی -محوطه آفتابی -حماسه سترگ

۳) لاجول ولا قوه- مصراع رباعی -نثر روان -حسن تعلیل ۴) اقناء ذهن مخاطب - دلیل غیرواقعی -کلاف ابر- حلول ماه

قلمرو ادبی

۱- در کدام گزینه آرایه «حسن تعلیل» نیست؟ گزینه ۴

۱) بیدمجنون در تمام عمر، سربالا نکرد حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی

۲) ای کعبه به داغ ماتمت، نیلی پوش وز تشنگی ات، فرات در جوش و خروش

۳) باران همه برجای عرق می چکد از ابر پیداست که از روی لطیف تو حیا کرد

۴) از چنبرنفس، رسته بودند آنها بت ها همه را شکسته بودند آنها

۲- آرایه روبه روی کدام عبارت، درست نیست؟ گزینه ۴

۱- آسمان با رنگین کمانی از شوق و شور، کلاف ابرهای تیره را از هم باز می کرد. (تشبیه)

۲- ما درسایه خورشیدی ترین مرد قرن به بار رحمت الهی را یافتیم. (پارادوکس)

۳- آسمان با هفت دست گرم و پنهانی دف می زد. (تشخیص)

۴- خورشید در جشنی بی غروب برپام روشن جهان ایستاده بود. (مجاز)

قلمرو ادبی

۳- آرایه های بیت « پرواز شدند و پرگشودند به عرش / هر چند که دست بسته بودند آنها» در کدام گزینه به درستی آمده است؟ گزینه ۱

۱) کنایه - مجاز - ایهام ۲) ایهام - تشخیص - مجاز

۳) تلمیح - ایهام - تشخیص ۴) تشبیه - تلمیح - ایهام

۴- در کدام بیت «رکن مشبه» صحیح ذکر نشده است؟ گزینه ۳

۱) از چنبرنفس، رسته بودند آنها بت ها همه را شکسته بودند آنها (مشبه: نفس)

۲) چون سیل زپیچ وتاب صحرا می رفت همراه سحر به فتح فردا می رفت (مشبه: محذوف)

۳) بی تاب نظیر جوشش چشمه دور این رود به جست وجوی دریا می رفت (مشبه: چشمه)

۴) جز تو که فرات، رشحه ای از یم توست دریا نشنیدم که کشد مشک به دوش (مشبه: فرات)

۵- کدام آرایه در بیت « بیدمجنون در تمام عمر، سربالا نکرد / حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی» نیست؟ گزینه ۴

قلمرو فکری

۱- مفهوم اصلی رباعی در کدام گزینه بهتر بیان شده است؟ گزینه ۳

« چون سیل زپیچ و تاب صحرا می رفت همراه سحر به فتح فردا می رفت

بی تاب نظیر جوشش چشمه دور این رود به جست وجوی دریا می رفت»

(۱) بازگشت به اصل (۲) در جست وجوی حقیقت

(۳) حرکت به سوی آزادی (۴) گذشته را چراغ راه آینده قرار دادن

۲- رباعی زیر در توصیف چه کسانی هست؟ گزینه ۲

« از چنبرنفس، رسته بودند آنها بت ها همه را شکسته بودند آنها

پرواز شدند و پرگشودند به عرش هر چند که دست بسته بودند آنها»

(۱) جانبازان (۲) غواصان شهید (۳) شهیدان (۴) اسیران

۳- بیت « بید مجنون در تمام عمر، سربالانکرد حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی «با کدام بیت ارتباط معنایی ندارد؟

(۱) بسوزند چوب درختان بی بر سزا خود همین است مری بری را

(۲) نه سایه دارم ونه بریفکنندم و سزاست اگر نه بر درخت تر کسی تیر نمی زند

(۳) به سرو گفت کسی میوه ای نمی آری جواب داد که آزادگان تهی دستند

(۴) گفتش تبر آهسته که جرم توهمین است کاین موسم حاصل بود و نیست تورا بار

پاسخ: گزینه ۳

۴- منظور شاعر از «راز» در بیت زیر چیست؟ گزینه ۳

« رازی که خطرکنندگان می دانند در بازی خون، برندگان می دانند»

(۱) عاشقی (۲) معرفت الهی (۳) شهادت (۴) تقدیر الهی

۵- مفهوم همه ابیات در داخل پرانتز درست ذکر شده به جز..... گزینه ۳

(۱) بید مجنون در تمام عمر، سربالانکرد حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی (سرافکنندگی و شرمساری)

(۲) از چنبرنفس، رسته بودند آنها بت ها همه را شکسته بودند آنها (رها شدن از مادیات و دل کندن از تعلقات)

(۳) با بال شکسته پر گشودن هنر است این را همه پرندگان می دانند «(دست از تلاش برداشتن به دلیل ضعف و ناتوانی)

(۴) چون سیل زپیچ و تاب صحرا می رفت همراه سحر به فتح فردا می رفت (قدم در راه آزادی گذاشتن)